

ninger fra gamle lossepladser, som kan være en trussel for vores miljø. I takt med at vi anvender ting, som kan være nok så giftige, batterier osv., i vores daglige husholdning, så forøges risikoen for, at de affaldsdeponeringer, vi foretager i disse år, er affaldsdeponeringer, der vil komme til at volde problemer om 10, 15 og 20 år.

Derfor skal vi sørge for med forskellige genbrugsordninger, genanvendelsesordninger og indsamlingsordninger at minimere mængden af det affald, der skal deponeres. Det kan der næppe være mere end én mening om. Men hvordan gør man så det?

Det første og vigtigste er, at befolkningens naturlige vilje til at medvirke skal honoreres, og den skal hænge sammen. De ordninger, der bliver etableret, skal have en fornuftig pædagogik. Jeg kan ikke lade være med at gentage det absurde, som mange borgere oplever, nemlig at de aviser, den pap, de ugeblade og andet papir, som de nøjsommeligt sorterer og bringer til deres nærgenbrugsstation, hentes af den kommunale eller private lastbil og bliver tømt ud på samme affaldslad og kørt til en nærliggende forbrændingsstation.

Så er pædagogikken væk, og derfor må man alle steder sørge for, at den vilje, der er i befolkningen til at foretage kildesortering, bliver understøttet af, at de håndteringssystemer, der efterfølgende er, også er i stand til at udnytte den kildesortering, som har fundet sted. Ellers er det meningsløst. Så bliver befolkningen ligeglad, så sorterer de ikke tingene ordentligt, og så falder sorteringskvaliteten med deraf følgende risiko for, at tingene enten skal deponeres eller bare går til afbrænding.

Nu er afbrænding i vore dage jo heldigvis noget, der kan foregå på en sådan måde, at der både kan udvikles fjernvarme og elektricitet, og det er jo fornuftigt. Derfor glæder det også mig, at vi igennem de sidste par år har set en stigende erkendelse i Danmark af, at afbrænding slet ikke er så dårligt. Vi skal selvfølgelig sørge for, at der er den fornødne røgrænsning, sådan at vi ikke fylder omverdenen med dioxin og andre ting, men vi skal også erkende, at det affald, der skal forbrændes, ikke må blive for vådt, fordi så er man nødt til at afbrænde det under ugunstige forhold. Der skal en vis mængde tørstof i, og dér ærgrer det os, at vi i Danmark har en biomassehandlingsplan, som betyder, at vi kører råvarer direkte fra marken enten i form af strå eller i form af flis og træaffald til forbrænding. Vi synes, det var mere hensigtsmæssigt, hvis disse

ting fik lov til at gøre et stykke arbejde for menneskene først, inden vi afbrænder dem.

Eller sagt på en anden måde så skal vi i Danmark se at komme på omgangshøjde med den forskning og udvikling, der foregår i lande som Østrig, Canada og Japan i fremstilling af forskellige kompositmaterialer, hvor man bruger strå, træ osv. Oven i købet har vi virksomheder i Danmark som f.eks. Novo Nordisk, der har udviklet enzymer, så man ikke længere behøver at bruge celluloselim til at binde træfibrene sammen. Lad dog træfibrene få lov til at udgøre storemballage, transportemballage og små emballager, og lad os så glæde os over, at vi dér har en energiresource, som, når den har udført et stykke arbejde, efterfølgende kan brændes af, så vi får strøm og varme i den sidste ende. Der er efter vores mening masser af muligheder for, at vi i Danmark også i den forbindelse kunne lægge os i spidsen.

Så er der spørgsmålet om, hvordan man så skal styre de her ting, og der er det vores opfattelse, at her er afgifter selvfølgelig nødvendige. Men de afgifter skal afspejle de faktiske udgifter, der er ved deponering og ved håndtering. I det øjeblik befolkningen får indtryk af, at afgifterne er fiskale, altså de har til formål at dække huller i finansministerens finanslov, så mister folk troen på, at tingene har en fornøden effekt.

Et godt eksempel igen fra, hvor jeg selv bor: På et tidspunkt blev borgerne tilbudt en lavere affaldsafgift, hvis de til gengæld fik en mindre skraldespand. Der var ganske mange, som tog imod tilbudet om at betale 100 eller 200 kr. mindre om året, hvis de havde en mindre skraldespand. Konsekvensen af det blev, at de pågældende familier deltog mere aktivt i kildesorteringen, sørgede for at bringe aviser og ugeblade osv. til deres nærgenbrugsstation frem for at gøre det nemme, bare at smide det i skraldespanden. Her havde man altså et økonomisk incitament, en gulerod frem for en pisk.

Man kunne have valgt den anden fremgangsmåde og sagt, at nu forhøjer vi afgiften hos alle, og så håber vi, at folk kildesorterer noget mere. Men vi ved jo godt, at når det betales over betalingservice eller det afregnes på girokort halvårligt sammen med ejendomsskat osv., er det de færreste, der er sig daglig bevidst, at de betaler den pågældende affaldsafgift. Hvis derimod de kan glæde sig over, at de får en lempelse i afgiften ved en korrekt og samfundsnyttig adfærd, ja, så har man en gulerod, som folk er parat til at gå efter.